

31994D0168

19.3.1994.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 77/51

KOMISIJAS LĒMUMS**(1994. gada 22. februāris)****par pasākumiem, kas jāveic, lai īstenotu Padomes Direktīvu 89/130 /EEK, Euratom par to, kā saskaņot nacionālā kopprodukta noteikšanu pēc tirgus cenām***(94/168/EK, Euratom)*

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 89/130/EEK, Euratom (1989. gada 13. februāris) par to, kā saskaņot nacionālā kopprodukta noteikšanu pēc tirgus cenām ⁽¹⁾,tā kā Padomes Regula (EEK, Euratom) 1553/89 (1989. gada 29. maijs) par galīgajiem vienotajiem pasākumiem, lai iekasētu pašu resursus, ko veido pievienotās vērtības nodokļi ⁽²⁾, paredz, ka:

- PVN pašu resursu pamatu aprēķina, izmantojot valsts kontu rādītājus (4. pants),
- Komisija pārlicinās, ka izmantotie dati un veiktie aprēķini ir atbilstoši (11. pants),
- dalībvalstis sniedz Komisijai vajadzīgo informāciju (12. pants);

tā kā Padomes Regula (EEK, Euratom) Nr. 1552/89 (1989. gada 29. maijs), ar ko īsteno Lēmumu 88/376/EEK, Euratom par Kopienų pašu resursu sistēmu ⁽³⁾, nosaka, ka Komisija katru gadu

pārbauda pamatrādītāju noteikšanas kļūdas un ka dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai atvieglotu pārbaudes pasākumus;

tā kā Padomes protokolā ierakstītā Padomes un Komisijas deklarācija par Direktīvas 89/130/EEK, Euratom pieņemšanu norādījuši, ka saskaņā ar minētās direktīvas 6. pantu izveidotā komiteja, turpmāk saukta par "NKP komiteju", koncentrē savu darbību uz tā sauktās ēnu ekonomikas aptveramības pakāpes uzlabošanu valsts norēķinos;

tā kā saimnieciskās darbības aptveramība, kas veikta, pārkāpjot nodokļu un sociālās nodrošināšanas tiesību aktus, dalībvalstīs aprēķinot nacionālo kopproduktu tirgus cenās, turpmāk sauktu par "NKPtC", šobrīd nav vienāda;

tā kā ražošanas vienību kopuma apzināšana ir būtiska NKPtC aprēķināšanai, neatkarīgi no tā, kuru no trim pieejām nacionālajam kopproduktam tirgus cenās, turpmāk sauktam par "NKPtC", piemēro;

tā kā nodarbinātības apzināšana, kas ir pamatā NKPtC, ir nodevīga NKPtC noteikšanai no ražīguma un ieņēmumu puses; tā kā visas dalībvalstis piemēro vismaz vienu no šīm divām pieejām NKPtC;

tā kā demogrāfiskie avoti (tautas skaitīšana, Kopienų darbaspēka pētījumi) veido efektīvus līdzekļus nodarbinātības novērtēšanai, kas ir pamatā NKPtC;

⁽¹⁾ OV L 49, 21.2.1989., 26. lpp.⁽²⁾ OV L 155, 7.6.1989., 9. lpp.⁽³⁾ OV L 155, 7.6.1989., 1. lpp.

tā kā deviņas dalībvalstis veikušas tautas skatīšanu 1990./1991. gadā un pārējās dalībvalstis varēja iesniegt pielīdzināmus datus, kas balstīti uz reģistriem un/vai izlases pārskatiem;

tā kā darbaspēka pētījums kopš 1987. gada līdzīgā veidā veikts 12 dalībvalstīs;

tā kā tiešā intervēšana, ko piemēro darbaspēka pētījumos, var novest un atsevišķos gadījumos ir novedusi pie tā, ka uzrādītā nodarbinātība pārsniedz to, kas fiksēta tautas skaitīšanā;

tā kā personiskās un kolektīvās ienākumu nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa sistēmas kopā ar atbilstošiem finanšu revīzijas mehānismiem pastāv visās dalībvalstīs;

tā kā finanšu revīzijā iegūto informāciju var izmantot, lai koriģētu izvairīšanos no nodokļu datu sniegšanas un neziņošanas pētījumos;

tā kā dažās dalībvalstīs finanšu revīzijā iegūto informāciju jau izmanto šādiem mērķiem;

tā kā saskaņā ar subsidiaritātes principu pasākumi NKPtC vispusības uzlabošanai ir programmas, ko efektīvi var realizēt tikai Kopienas līmenī; tā kā šos pasākumus piemēros katrā dalībvalstī to organizāciju un iestāžu uzraudzībā, kas atbildīgas par oficiālās statistikas apkopošanu;

tā kā notikusi konsultēšanās ar NKP komiteju un tā nav noraidījusi šajā lēmumā paredzētos pasākumus,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

I SADAĻA

Mērķis un darbības joma

1. pants

1. Šā lēmuma mērķis ir uzlabot IKPtC kā dalībvalstu NKPtC pamata sastāvdaļas vispusību attiecībā uz saimniecisko darbību Eiropas integrēto tautsaimniecības pārskatu sistēmas ("EKS") ražošanas robežās. Tas ietver saimniecisko darbību, kas pati par sevi ir likumīga, bet ko neveic atbilstoši nodokļu un sociālās nodrošināšanas tiesību aktiem.

2. Saimnieciskā darbība, kas būtībā ir nelikumīga saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, nav iekļauta šajā lēmumā paredzēto pasākumu darbības jomā.

3. Pirmos programmu rezultātus, kas paredzētas saskaņā ar III, IV, V un VI sadaļu, iekļauj dalībvalstu NKP aprēķinos ne vēlāk kā līdz 1995. gada 30. septembrim.

II SADAĻA

Terminu definīcijas

2. pants

NKP un IKP aprēķini ir vispusīgi, ja tie aptver ne tikai ražošanu, primāros ieņēmumus un izdevumus, kas tieši aplūkoti statistikas pārskatos vai administratīvos reģistros, bet ietver arī ražošanu, primāros ieņēmumus un izdevumus, kas nav tieši aplūkoti. Pēdējie, *inter alia*, saistīti ar vienu vai vairākām no šīm parādībām:

- reģistrētu un saimnieciski darbīgu vienību trūkumu statistikas dokumentos,
- izvairīšanās no nodokļu maksāšanas un/vai sociālā nodrošinājuma iemaksu veikšanas,
- atbrīvojums no pienākuma iesniegt pārskatu nodokļu un sociālās nodrošināšanas iestādēm.

Neesamība statistikas dokumentos ietver tādu saimnieciski darbīgu vienību neierakstīšanu reģistros, kuras reģistrētas finanšu vai sociālās nodrošināšanas iestādēs, un līdzīgi vienību ierakstīšanu statistikas dokumentos, kas vairs nav saimnieciski darbīgas.

Izvairīšanās no nodokļu maksāšanas un sociālā nodrošinājuma iemaksu veikšanas ietver tādu statistikas datu iesniegšanu nodokļu un sociālās nodrošināšanas iestādēm, kuros ir izlaidumi vai kuri ir viltoti, un ietver obligāto nodokļu vai sociālās nodrošināšanas pārskatu neiesniegšanu, piemēram, slepenām ražošanas vienībām.

Atbrīvojums no pienākuma iesniegt ziņojumu nodokļu un sociālās nodrošināšanas iestādēm, *inter alia*, saistīts ar zemāko sliekšni obligātai noteiktu darbību vai darījumu reģistrēšanai. Tas ietver atsevišķu personu vai uzņēmumu grupu atbrīvojumu un daļēju pārskatu iesniegšanu, kas nepārkāpj noteikumus, kuri regulē nodokļu un sociālās nodrošināšanas sistēmu.

Ar nodarbinātību saprot vietējo iedzīvotāju nodarbināto daļu saskaņā ar EKS 808. līdz 814. punktu.

III SADAĻA

Aprēķinu un pielāgojumu apraksti, kas nodrošina pašreizējo NKP novērtējumu vispusību

3. pants

Dalībvalstis sastāda visu to aprēķinu un pielāgojumu aprakstu, kuri ietver ražošanu, primāros ieņēmumus un izdevumus, kas nav tieši aplūkoti saskaņā ar 2. pantu. Aprēķini un pielāgojumi ir tieši vai netieši. Netiešu pielāgojumu piemēri ir kvantitatīvās cenas aprēķini un novērtējumi, kas iegūti no pieprasījuma puses,

izmantojot preču un pakalpojumu pircēju pārskatus. Ciktāl iespējams, aprakstos norāda attiecīgo pielāgojumu iedalījumu saistībā ar:

1. reģistrētu un saimnieciski darbīgu vienību trūkumu statistikas dokumentos,
2. izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un/vai sociālās nodrošināšanas iemaksu izdarīšanas:
  - 2.1. slepenajiem ražošanas objektiem,
  - 2.2. citādu izvairīšanos, jo īpaši saistībā ar reģistrētu uzņēmumu nepareizu ziņošanu un neziņošanu,
3. atbrīvojumu no reģistrēšanās finanšu vai sociālās nodrošināšanas iestādēs:
  - 3.1. reģistrācijas zemākā sliekšņa dēļ,
  - 3.2. citu iemeslu dēļ, kas atbrīvo no reģistrēšanās.

Apraksts attiecas uz pēdējo gadu, par kuru pieejams galīgais novērtējums.

4. pants

Dalībvalstis, kas IKP piemēro produkcijas izlaides pieeju, sastāda visu šādu pielāgojumu un aprēķinu tabulu pa nozarēm pēc NACE–CLIO R 44 vai, ja tas nav iespējams, apvienošanas līmenī, kura izmantota to aprēķinos, un vismaz NACE–CLIO R 25 līmenī (skatīt EKS iedaļu par klasifikāciju un kodiem). Tabula:

- apraksta pielāgojuma veidu (piemēram, pielāgojuma iemeslu, vai tas ir tiešs vai netiešs pielāgojums, reģistrācijas apjoms, sliekšni utt.),
- apraksta datu avotu(-s), kas izmantots pielāgojumam (veids, gads, saistība ar darbības sfēru NACE–CLIO kategorijā),
- apraksta aprēķinu metodi (izmantotos mainīgos lielumus, pieņēmumus, sniedzot konkrētu aprēķinu metodes piemēru),
- tiešiem pielāgojumiem — norāda pielāgojuma vērtību absolūtā izteiksmē un procentu veidā no pievienotās vērtības (kam izmanto galējo novērtējumu pēc visiem pārveidojumiem un saskaņošanas),
- netiešiem pielāgojumiem — izskaidro, kāpēc tie par tādiem uzskatāmi un, ja iespējams, sniedz veikto pieņēmumu pierādījumus.

Šīs tabulas forma pievienota I pielikumā.

5. pants

Dalībvalstis, kas IKP piemēro ieņēmumu pieeju, izveido visu pielāgojumu un aprēķinu aprakstu attiecībā uz darbinieku atalgojumu, tādu uzņēmumu bruto darbības atlikumu, kuru juridiskais

statuss nav noformēts, un tādu uzņēmumu bruto darbības atlikumu, kuru juridiskais statuss ir noformēts. Šajā aprakstā izmantotā tabula, virzoties pa sektoriem vai darbības nozarēm, rāda:

- pielāgojuma veidu (kā izklāstīts 4. pantā),
- datu avotu(-s), kas izmantots pielāgojumam (kā izklāstīts 4. pantā),
- aprēķinu metodes (kā izklāstīts 4. pantā),
- tiešiem pielāgojumiem — absolūto un relatīvo lielumu (kā izklāstīts 4. pantā),
- netiešiem pielāgojumiem — motīvus (kā izklāstīts 4. pantā).

Šīs tabulas forma pievienota II pielikumā.

6. pants

Dalībvalstis, kas IKP piemēro izdevumu pieeju, visos gadījumos, kad izdevumu skaitļi balstīti uz ražošanas vienību pirkšanu un pārdošanu, piemēram, ražotāju ražošanas līdzekļu mazumtirdzniecību vai pārdošanu), sagatavo visu pielāgojumu un aprēķinu aprakstu. Šajā aprakstā izmantotā tabula aprēķinos izmantotās apkopošanas līmenī rāda:

- pielāgojuma veidu (kā izklāstīts 4. pantā),
- datu avotu(s), kas izmantots pielāgojumam (kā izklāstīts 4. pantā),
- aprēķinu metodi (kā izklāstīts 4. pantā),
- tiešiem pielāgojumiem — pielāgojuma absolūto un relatīvo vērtību, apmēru izsakot kā procentus no izdevumiem (kam izmanto galējo novērtējumu pēc visiem pārveidojumiem),
- netiešiem pielāgojumiem — motīvus (kā izklāstīts 4. pantā).

Šī apraksta tabulas forma pievienota III pielikumā.

7. pants

Ja, nosakot NKP, nav veikti pielāgojumi vai veikti tikai daļēji pielāgojumi saistībā ar neesamību, izvairīšanos vai atbrīvojumu, dalībvalstis izvērza priekšlikumus rīcības programmai, lai novērstu šīs nepilnības.

8. pants

Visu 3. līdz 7. pantā minēto informāciju nosūta Eiropas Kopienų Statistikas birojam ne vēlāk kā līdz 1994. gada 30. jūnijam. NKP komiteja to apspriež 1994. gada otrajā pusē.

IV SADAĻA

Nodarbinātības novērtējums, kas ir pamatā pašreizējiem NKP novērtējumiem

9. pants

Dalībvalstis salīdzina nodarbinātības datus saskaņā ar demogrāfiskajiem avotiem ar nodarbinātību, kas ir pamatā pašreizējiem NKP novērtējumiem. Piemērojamā nodarbinātības koncepcija balstās uz nodarbinātajiem vietējiem iedzīvotājiem. Ja demogrāfisko datu avots neatbilst nodarbinātības koncepcijai, sastāda pirmo tabulu, kas norāda uz veicamajiem pārveidojumiem, lai panāktu šādu atbilstību. Tabula pēc iespējas un saskaņā ar valsts praksi norāda:

- pārveidojuma iemeslus,
- datu avotu, kas izmantots pārveidojumam, un to pamata pazīmes,
- aprēķinu metodi (mainīgos lielumus, pieņēmumus un konkrētu aprēķinu piemēru),
- pārveidojuma apmēru (absolūto un procentos no darbaspēka apjoma).

Tabulas forma pievienota IV pielikumā. Darbaspēka pētījuma skaitļu pārveidojumi jāveic, piemēram, personām, kas dzīvo iestādes darbinieku mājsaimniecībās un pārrobežu strādniekiem. Tā kā darbaspēka pētījums ir izlases pētījums, jāapraksta arī valsts kopējā apjoma novērtējuma procedūra (datu avoti un aprēķinu metode). Dalībvalstis sniedz informāciju par kļūdas robežām tautas skaitīšanā un darbaspēka pētījumā. Tabulas jāsastāda arī, lai norādītu pārveidojumus pa nozarēm. Izmantojamā klasifikācija ir NACE-CLIO R 44 pakalpojumiem un NACE-CLIO R 25 pārējām nozarēm. Šīs tabulas forma pievienota V pielikumā.

10. pants

1990. un 1991. gadam dalībvalstis sastāda tabulu pa nozarēm par kopējo darbinieku un pašnodarbināto personu skaitu saskaņā ar tautas skaitīšanu, darbaspēka pētījumu un valsts norēķiniem. Izmantojamā klasifikācija ir NACE-CLIO R 44 pakalpojumiem un NACE-CLIO R 25 pārējām nozarēm. Jāapraksta nodarbinātības skaitļu avots, kas ir pamatā valsts norēķiniem, un veids, kā tie saistīti ar pievienotās vērtības un starpnieku ieņēmumu skaitļiem. Darbaspēka pētījuma dati nosaka:

- darbinieku pilnas darba slodzes un nepilnas darba slodzes darbu,
- pamatdarbu skaitu,
- vidējo pamatdarbā nostrādāto stundu skaitu,
- blakusdarbu skaitu,
- vidējo blakusdarbā nostrādāto stundu skaitu,
- pilnas darba slodzes ekvivalentus pamatdarbiem un blakusdarbiem.

Šīs tabulas forma pievienota VI pielikumā. Turklāt jāpierāda jebkādi pieejamie oficiālie novērtējumi par slepeno imigrantu skaitu un viņu nodarbošanos.

Jāapraksta pārrēķins no darbu skaita uz pilnas darba slodzes ekvivalentiem. Apraksts ietver datu avotus, mainīgos lielumus, pieņēmumus un konkrētu pilnas darba slodzes ekvivalentu aprēķināšanas piemēru. Pārrēķinā ņem vērā tādas parādības kā pagaidu darbs, sezonas darbs, mācekļi un slepenie imigranti.

Ja kādai saimnieciskajai darbībai parādās būtiskas izmaiņas, dalībvalstis visprecīzākajā veidā sniedz nepieciešamo informāciju par valsts saimnieciskās darbības klasifikāciju.

11. pants

Dalībvalstis, kuru rīcībā ir darba vietu skaitīšanas rezultāti, paplašināti darbaspēka pētījumi, laika sadalījuma pētījumi, īpaši orientēti mājsaimniecību izdevumu pētījumi vai citi dati, kas sniedz informāciju par nodarbinātību kopumā un blakusdarbību, var iesniegt papildu tabulas, kas ietver šo informāciju. Jo īpaši:

- dalībvalstis, kurām pieejami darba vietu skaitīšanas rezultāti (darba uzskaitījums, kas balstās uz reģistru), var sagatavot tabulu pa nozarēm par darbu skaitu, ko veic darbinieki un pašnodarbinātas personas saskaņā ar darba vietu skaitīšanu.
- dalībvalstis, kas veic paplašinātus darbaspēka pētījumus, kur uzdod papildus jautājumus, laika sadalījuma pētījumus vai īpaši orientētus mājsaimniecību izdevumu pētījumus, var sastādīt tabulas, kas norāda šajos avotos uzrādītos blakusdarbus.

12. pants

Informāciju, kas norādīta 9., 10. un 11. pantā, Eiropas Kopienu Statistikas birojam nosūta ne vēlāk kā līdz 1994. gada 30. jūnijam. NKP komiteja to apspriež 1994. gada otrajā pusē.

V SADAĻA

Noteikumu un statistikas pielāgojumu apraksts, kas attiecas uz ieņēmumiem natūrā un dzeramnaudu

13. pants

1. Dalībvalstis sastāda pārskatu par spēkā esošajiem nodokļu tiesību aktiem attiecībā uz katru no šādām vienībām:

- dienesta automašīnām, ko izmanto personiskām vajadzībām,
- darba devēju ieguldījumu ēdnīcu darbības izmaksās, ieskaitot pasniegtā ēdiena izmaksas un atlīdzību ēdnīcas personālam, bet neietverot nomu, uzkopšanu, apkuri, elektrību un citas izmaksas, kas saistītas ar telpu uzturēšanu,
- ēdienreižu taloniem, ko darba devēji izsniedz darbiniekiem,
- pārtiku un mitekli, ko bez maksas vai par samazinātu maksu darbiniekiem sniedz viesnīcās, aprūpes vietās un lauku saimniecībās,
- apmešanās vietām, kas atbrīvotas no īres maksas, un apmešanās vietām, kas darbiniekiem izīrētas par maksu, kura ir zemāka par tirgus cenām,
- procentu vērtību, no kā darba devēji atteikušies, sniedzot darbiniekiem aizdevumus par samazinātām vai nulles procentu likmēm,
- braukšanas kartēm, kas bez maksas vai par samazinātu maksu nodrošinātas darbiniekiem,
- elektrību un oglekli, kas bez maksas vai par samazinātu maksu nodrošinātas darbiniekiem,
- bezmaksas telefonu (mājās),
- tirgotāja patēriņu no paša tirgotajām precēm un pakalpojumiem,
- visām citām vienībām, kam ir kvantitatīva nozīme.

Dalībvalstis katrai no šīm vienībām apraksta procedūras, kas izmantotas, lai nodrošinātu, ka gan daļa, kas ir ar nodokli apliekams ieņēmums, gan daļa, kas atbrīvota no nodokļu maksāšanas, uzskatāma par darbinieku atlīdzību vai tādu uzņēmumu bruto darbības atlikumu, kuru juridiskais statuss nav noformēts, (un nevis par starppatēriņu). Ja atsevišķām vienībām veic pielāgojumus, apraksta datu avotus, aprēķinu metodi un pielāgojuma apjomu.

2. Dalībvalstis salīdzina savus ieņēmumu novērtējumus ar četru gadu Kopienas darba izmaksu pārskata rezultātiem, jo pēdējais ietver arī informāciju par ieņēmumiem graudā. Šo salīdzinājumu apraksta dalībvalstis.

14. pants

Apraksta aprēķinus, kas piemēroti attiecībā uz dzeramnaudām. Tas ietver datu avota pamatpazīmes (veidu, gadu utt.).

15. pants

Ja 13. un 14. pantā minētie apraksti skaidri parāda, ka kāda no ieņēmumu graudā vai dzeramnaudu sastāvdaļām NKP noteikšanā novērtēta nepareizi, dalībvalstis iesniedz priekšlikumus šīs ieņēmumu daļas iekļaušanai.

16. pants

Aprakstus un priekšlikumus iesniedz Eiropas Kopienas Statistikas birojam ne vēlāk kā līdz 1994. gada 30. jūnijam. NKP komiteja tos apspriež 1994. gada otrajā pusē.

VI SADAĻA

Finanšu revīzijas informācijas izmantošanas izpēte NKP novērtējumu vispusības uzlabošanai

17. pants

Dalībvalstis ne vēlāk kā līdz 1994. gada 30. jūnijam iesniedz Eiropas Kopienas Statistikas birojam ziņojumu par finanšu auditu izmantošanas iespējamību, lai uzlabotu NKP novērtējumu vispusību. Ziņojums, *inter alia*, aptver:

- pieejamās informācijas veidu (vai revīzija ir gadījuma rakstura vai regulāra, aplūkotie gadi, revidēto vienību izvēles kritēriji un izmantotie mainīgie lielumi),
- šīs informācijas pieejamību. Tas ietver aprēķinus, ko varētu veikt statistikas iestādes, gūstot pieeju anonīmiem datiem no finanšu pārskatiem. Tas aptver arī aprēķinus, kas datu aizsardzības noteikumu dēļ būtu jāveic pašām finanšu iestādēm,
- šīs informācijas lietderību dalībvalstu NKP novērtējumu vispusības uzlabošanai.

Ziņojumus NKP komiteja apspriež 1994. gada otrajā pusē.

18. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 1994. gada 22. februārī

Komisijas vārdā —
priekšsēdētāja vietnieks
Henning CHRISTOPHERSEN

II PIELIKUMS

Tabula, kas papildina 5. pantu — aprēķinu un pielāgojumu apraksts, kas ietver neesamību, izvairīšanos vai atbrīvojumu ieņēmumu pieejā.

Ieņēmumu veids	NACE-CLIO kods/sectors	Pielāgojuma veids	Pielāgojuma datu avots	Aprēķinu metode	Pielāgojuma absolūtais lielums 19..	Pielāgojuma relatīvais lielums 19..
Darbinieku atalgojums						
Tādu uzņēmumu bruto darbības atlikums, kuru juridiskais statuss nav noformēts						
Tādu uzņēmumu bruto darbības atlikums, kuru juridiskais statuss ir noformēts						

